
VERSLAG

VERGADERING AUDITCOMITE VAN DE VLAAMSE ADMINISTRATIE
VAN 5 MEI 2022, 10.00-12.30 uur - Herman Teirlinckgebouw - Brussel

Namen deel:

Iwona Muchin (IM)

Johan Christiaens (JC)

Miet Vandersteegen (MV) (via teams)

Martin Ruebens (MR)

Myriam Parys (MP)(vanaf punt 2.3)

Lieze Moeyersons (LM)

Gunter Schryvers – Audit Vlaanderen (AV)

Wim De Naeyer - Audit Vlaanderen (AV)

Jo Fransen - Audit Vlaanderen (AV)

Patricia Van de Capelle – Audit Vlaanderen (AV) (voor punt 2.1)

Karen Peleman - Audit Vlaanderen (AV) (voor punt 2.1)

Mark Vandersmissen - Audit Vlaanderen (AV)

Voorzitter: Jean-Pierre Garitte, voorzitter auditcomité Vlaamse Administratie (JPG)

Secretaris: Joris Scheers, Departement Kanselarij en Buitenlandse Zaken (verslag)

0 EXECUTIVE SESSIE LEDEN

1 PUNTEN TER BESLISSING

De notulen van de vergadering van 10 februari 2022 worden goedgekeurd.

2 PUNTEN TER BESPREKING

2.1 Stand van zaken auditplanning - AUV/22/05.05/DOC.011

2.1.1 Tijdsbestedingsrapport – AUV/22/05.05/DOC.012

De documenten worden door AV toegelicht.

De afwerking van de planning 2021 ligt op koers met uitzondering van de ad-hocopdracht milieuhygiëne. De planning 2022 kent vertraging wat de procesaudits betreft en dit omwille van:

- de beperktere auditcapaciteit die kan ingezet worden.
- de adhoc opdracht milieuhygiëne die complexer en meer tijd vergt dan initieel voorzien
- de moeilijke opstart van de opdracht bij Zorg en Gezondheid
- de lichte vertraging in de interbestuurlijke audit fietssnelwegen

Daarnaast licht Audit Vlaanderen ook de wijzigingen aan de initiële planning toe. Deze zijn:

- De uitbreiding van de procesaudit zorginspectie naar handhaving kinderopvang bij Opgroeien op vraag van minister Beke; de verwachte timing van deze opdracht is eind juni. De haalbaarheid van deze timing zal nog verder worden afgetoetst met het kabinet

en de betrokken agentschappen; Als gevolg van deze vraag schuift de procesaudit bij opgroeien ivm de vaccinaties door naar het 2de semester of 2023.

- Schrappen van de procesaudit bij ANB i.v.m. natuurbeheer omwille van de beslissing minister Demir om een aantal inspectiediensten waaronder deze van ANB te fusioneren

Er staan projecten in de wachtrij die deze vrijgekomen ruimte kunnen opvangen (Plantentuin Meise, procesaudit MDK,...)

Conclusie is dat de planning 2022 een langzamere opstart kent.

JC toont begrip voor de situatie en de werklust van AV, maar wijst op het belang van audit voor de zorginspectie van woonzorgcentra. Er is een evolutie aan de gang naar accreditatie (vb. Qualicor), die dan sterker kan doorwegen en voor sommige delen zelfs een substitutie kan vormen voor de zorginspectie. Het gebrek aan efficiëntie vormt ook een risico. Kan dit meegenomen worden? AV geeft aan dat dit kan meegenomen worden in een interbestuurlijke audit over dit onderwerp.

JPG vraagt naar de onafhankelijkheid van AV qua planning vis-à-vis de twee grote auditvragen die vanuit twee Vlaamse ministers komen.

AV geeft aan dat het twee erg belangrijke Vlaamse processen betreft. Een audit bij Zorginspectie over de kinderopvang stond, voor de vraag gesteld werd, reeds op de planning maar is nu uitgebreid naar Opgroeien dat ook op de planning stond, weliswaar met een ander proces. AV beaamt dat een groot aantal VTE's op beide processen wordt ingezet..

JPG stelt voor om ook te focussen op het preventieve en niet alleen op de vuurhaarden. AV geeft aan dat dit ook op het overleg met de ministers wordt besproken. Dit laatste in functie ook van de groeiende forensische audits die knabbelen aan de capaciteit voor recurrente werking. AV merkt op dat ook nog andere controle-actoren of externe auditkantoren voor deze vuurhaarden worden ingezet (vb. opdracht contracttracing) en AV enkel ingaat op de vraag indien er een meerwaarde is en de opdracht in de taakstelling past.

MR geeft aan dat we moeten vertrekken van de kracht van de planning. We moeten ook wel ingaan op maatschappelijke signalen, maar dan is dit een (nieuw) criterium dat moet meegenomen worden in de planning en om auditwerkzaamheden op te starten.

JC duidt op het belang van de perceptie bij de samenleving. Verwachtingspatroon bij stakeholders moet wel scherp gesteld worden om een zgn. 'expectation gap' te vermijden.

AV mag geen slachtoffer van eigen succes worden.

AV geeft aan dat er inderdaad niet enkel ad hoc mag en kan gewerkt worden. Uiteindelijk is het voorbeeld van de kinderopvang geen issue, want dit stond op de planning en werd tijdens het proces uitgebreid.

Wat de milieuspectie betreft, die was vroeg of laat, gelet op het bestaande risico, ook op de planning gekomen.

MR vraagt of het zinvol is om nu al in te zetten op de processen op de wachtlijst zoals de plantentuin en MDK. AV denkt dat er wel wat capaciteit vrij kan komen omwille van aflopende audits, een werknemer die terugkomt uit ziekteverlof en de ruimte op het uitbestedingsbudget. Tegen volgend auditcomité zal dit scherper kunnen gepland worden. Engagements voor de plantentuin werden al genomen, voor MDK nog niet, daar kan dus nog flexibel op ingespeeld worden.

LM: kan AV een rol spelen wanneer diensten fusioneren richting organisatiebeheersing? AV geeft aan dat AV een rol kan spelen maar in dit geval EY reeds een studie uitvoert. Zoals besproken op het vorige ACVA heeft Audit Vlaanderen wel overleg met EY en is er afstemming tussen beide opdrachten.

AV licht de stand van zaken en de voorlopige bevindingen van de ad hoc opdracht milieuhygiëne toe. De focus bij deze opdracht ligt op de interactie tussen de verschillende betrokken entiteiten.

IM vraagt of labo's verplicht kunnen worden om zelf te rapporteren? Dit wordt als een interessante piste beschouwd, die niet verder ontwikkeld werd. JC sluit zich hierbij aan, maar

stelt dat dit niet tot gevolg mag hebben dat de interne rapportering achterwege blijft. De mindset van bezorgdheid en systematiek binnen de organisaties moet immers sterk blijven. AV geeft aan dat de auditplanning wordt herzien omwille van de complexiteit van de opdracht en de veelheid aan processen. Om zicht te krijgen op het systeemniveau, moet in sommige processen meer in de diepte gegaan worden.

Bij de entiteiten wordt een zekere terughoudendheid vastgesteld.

MR waardeert de systeembril die wordt opgezet en vraagt wat precies de oorzaak van systeemfouten is. Hij suggereert dat bij zgn. 'oppervlakkige remediëring' onderliggende systeemfouten niet vergeten worden. Ook de effecten op de beleidskeuzes kunnen hier gemeten worden.

JPG concludeert dat er verschillende risico-eigenaren zijn, wat historisch gegroeid is. Er mankeert duidelijk onderlinge afstemming en sturing. Het departement Omgeving zou dit kunnen opnemen, ook al is dit niet evident. Een orgaan dat de handhavingsprioriteiten milieuhygiëne gezamenlijk zou kunnen bepalen, kan een meerwaarde bieden hier.

MR verwijst naar de opmerkingen die in dat verband bij het BBB-proces in 2002 werden gemaakt, met een opdeling in organisatie naar fysiek criterium en niet naar milieuveiligheidsdoelstellingen. Men focust met andere woorden op de input, maar niet op de output voor de samenleving. JC beaamt dit.

IM wijst op het gebrek aan governance.

LM verwacht dat op managementniveau bij de aanbevelingen de verantwoordelijkheid/accountability een issue zal zijn. Ze stuurt aan op een proces waarbij de aanbevelingen gezamenlijk gedeeld worden. Ze verwijst naar een actieplan op globaal systeemniveau.

AV geeft aan dat het moment van terugkoppeling met alle vier de entiteiten samen zal gebeuren. Idealiter komt er een gezamenlijk gedeeld actieplan. Ook het belang van 'dieptevoorbeelden' bij de aanbevelingen in functie van het management wordt aangeduid. Ook wordt gesteld dat deze organisatievorm het effect van cumulatieve verontreiniging niet zichtbaar maakt, wat verontrustend is.

JPG vraagt of de vooropgestelde planning van het eindrapport wel realistisch is.

JPG wenst ook te weten hoe het komt dat de terughoudendheid in de loop van het proces verminderd is. De reden volgens AV is de focus op het systeemniveau en niet te zeer gericht op bv. PFOS of andere concrete issues en herhaaldelijke communicatie en overleg.

LM stelt voor om de vastgestelde barrières concreet te benoemen.

De problematiek van zgn. 'emerging contaminants' wordt aangeraakt, met referentie naar PFOS. Het belang van de nauwe link tussen milieubeleid en meetsystemen wordt benadrukt.

AV geeft aan dat men hier in conflict komt met het gehanteerde adagium van 'no goldplating' omwille van de economische belangen. De vergadering vraagt aandacht voor de financiële implicaties op de langere termijn, die vaak bij dit laatste niet of onvoldoende in rekening worden gebracht.

2.2 Stand van zaken forensische aangelegenheden – AUV/22/05.05/DOC.013

2.2.1 Forensische opdracht bij agentschap Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) (rapport auditopdracht 2103 002 van 9 augustus 2021) – stand van zaken aanbeveling 2

- Reactie MDK van 1 februari 2022 – AUV/22/05.05/DOC.014 (inclusief het advies van de firma Publius van 19 januari 2022 – AUV/22/05.05/DOC.015)
- Advies van AgO van 25 maart 2022 m.b.t. de reactie van MDK van 1 februari 2022 – AUV/22/05.05/DOC.016

AV meldt dat in 2022 tot eind april reeds 50 meldingen werden geregistreerd voor de Vlaamse administratie en de lokale besturen samen. Dit is opnieuw een toename van 25% t.a.v. het vorige piekjaar 2021. AV heeft geen eenduidige verklaring voor deze blijvende significante toename van het aantal meldingen,, maar één en ander heeft mogelijk ook wel te maken met de steeds maar toenemende media-aandacht die Audit Vlaanderen geniet.

Er wordt gewaarschuwd voor een hoogstwaarschijnlijk bijkomende nieuwe druk op het aantal toekomstige meldingen, omwille van de toepassing van de klokkenluidersregeling in het bestuursdecreet. AV deelt mee dat de momenteel beschikbare personeelscapaciteit maximaal is bezet en dat nieuwe meldingen in een wachtlijst belanden. Dit wordt ook als dusdanig meegedeeld aan de melders. Dit signaal zal aan het beleidsniveau bezorgd worden. De vergadering pleit voor het stellen van prioriteiten en ook om hierover helder te communiceren. AV raakt ook de problematiek van koppenbesparing en het effect ervan aan. Hierdoor is het moeilijk om externe capaciteit in de vorm van werkingsmiddelen om te zetten naar interne capaciteit.

2.3 Strategie adviesopdrachten – AUV/22/05.05/DOC.017

De ontwikkelde strategie voor de uitvoering van adviesopdrachten wordt toegelicht. Na een eerste piloot bij Toerisme Vlaanderen, volgde een 2de piloot bij de VMM i.v.m. het overdragen van meetnetten naar externe partners.

Adviesopdrachten passen binnen de auditstrategie, waarbij als partner van het management wordt opgetreden. Voor de ontwikkeling van de strategie werden de belangrijkste IIA-standaarden als referentiekader gehanteerd.

Er worden zes principes geformuleerd om het onderscheid tussen advies en audit scherp te stellen. Vervolgens worden zes krijtlijnen voor het uitvoeren van adviesopdrachten toegelicht. Een voorstel van aanpassing van het auditcharter i.v.m. de adviesopdrachten moet nog uitgewerkt worden

JPG vergelijkt de adviesopdracht met een klassieke auditopdracht met drie betrokken partijen, waarbij hier enkel twee partijen aan zet zijn: de adviesverlener en de opdrachtgever. Er is geen rapportering naar een auditcomité, tenzij er een bepaald risico wordt gedetecteerd.

JPG stelt dat het auditcomité wel documenten kan opvragen, maar stelt voor dat de drempel voor adviesopdrachten wordt weggenomen en duidelijk gemaakt dat de adviesrapporten niet naar een auditcomité zullen gaan.

IM geeft aan dat er mogelijk een belangenconflict kan ontstaan als auditoren zowel adviezen als audits doen over het zelfde onderwerp. Ook dient vermeden dat opdrachten meteen op mekaar aansluiten. De conclusie van de vergadering is dat dit geval per geval zal bekeken worden op basis van gezond verstand en een rationele afweging.

De rapporteringslijnen zullen ter zake aangepast worden, waarbij de adviesrapporten niet naar het auditcomité gaan.

JPG waardeert de kwaliteit van de toelichtingen bij punt 2.1 en punt 2.3.

MP sluit bij de vergadering aan.

2.4 Overzicht mogelijke toelichtingen ACVA (cf. ToDo ACVA) – AUV/22/05.05/DOC.018

Een overzicht wordt gepresenteerd door AV. Er wordt gereflecteerd over het uitnodigen van mogelijke sleutelfiguren. JC geeft aan dat het ook interessant kan zijn om de geauditeerden zelf ook uit te nodigen.

3 RAPPORTEN TER BESPREKING (OPGELEVERDE AUDITRAPPORTEN SINDS VORIGE VERGADERING)

Op vraag van leden auditcomité

Op voorstel van Audit Vlaanderen

3.1 Beleidsgericht rapport VRT 2021 van 23 maart 2022 – AUV/22/05.05/DOC.019

AV licht toe dat resultaten bevredigend zijn.

JPG merkt op dat het maturiteitsniveau wel hetzelfde is gebleven. AV geeft aan dat de aanpak verbeterd is en tot betere auditopvolging kan leiden, maar dat dit nog niet resulteert in een hogere maturiteit. Het proces werd samen met audit VRT doorlopen..

- 3.2** Adviesopdracht VMM (rapport – AUV/22/05.05/DOC.**020** en toelichting – AUV/22/05.05/DOC.**021** als bijlage-te bespreken met punt 2.3)

Forensische rapporten

- 3.3** Forensische opdracht bij Departement Omgeving (rapport auditopdracht 2103 005 van 9 maart 2022)
 - 3.3.1** Actieplan bijkomende beheersmaatregelen – AUV/22/05.05/DOC.**022**

Andere rapporten (niet ter bespreking, tenzij gevraagd door een lid)

- 3.4** /

4 PUNTEN TER INFORMATIE - MEDEDELINGEN

- 4.1** Verslag overleg Rekenhof – AUV/22/05.05/DOC.**023**
 - 4.1.1** Planning Rekenhof – AUV/22/05.05/DOC.**024**

Het auditcomité neemt akte van deze mededeling

- 4.2** Voorzittersoverleg 10 juni 2022-ontwerpagenda – AUV/22/05.05/DOC.**025**

Een voorstel van agenda wordt toegelicht.

De klokkenluidersregeling wordt aan de agenda van een volgende vergadering toegevoegd.

- 4.3** Feedback rondgang ministers en managementcomités – AUV/22/05.05/DOC.**026**

Het auditcomité neemt akte van deze mededeling

- 4.4** Notulen ACLB van 10/02/2022 – AUV/22/05.05/DOC.**027**

5 VARIA

IM vraag naar de opstart en juridische vorm van het nieuwe Data-agentschap. Het zou een privaatrechterlijk agentschap zijn, waar AV geen formele rol zal opnemen.

IM vraagt ook of er een overzicht bestaat van incidentrapporten? AV geeft aan dat er geen centraal overzicht bestaat en geen centrale rapportage. Er is wel een algemene strategie op poten gezet, maar er is geen centrale aansturing/registratie.